

TIESAS SPRIEDUMS (treš? pal?ta)

2013. gada 19. septembr? (*)

Personu br?va p?rvietošan?s – Eiropas Savien?bas pilson?ba – Direkt?va 2004/38/EK – Ties?bas uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus – 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts – Persona, kurai vairs nav darba ??m?ja statusa – Vecuma pensijas sa??m?js – Nosac?jums par pietiekamiem l?dzek?iem, lai nek??tu par slogu uz??m?jas dal?bvalsts “soci?l?s pal?dz?bas sist?mai” – L?gums pieš?irt ?pašu, no iemaks?m neatkar?gu naudas pabalstu – Kompens?joša piemaksa, kas paredz?ta vecuma pensijas papildin?šanai – Regula (EK) Nr. 883/2004 – 3. panta 3. punkts un 70. pants – Dz?vesvietas dal?bvalsts kompetence – Pieš?iršanas nosac?jumi – Ties?bas likum?gi uztur?ties valsts teritorij? – Atbilst?ba Savien?bas ties?b?m

Lieta C?140/12

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2012. gada 14. febru?r? un kas Ties? re?istr?ts 2012. gada 19. mart?, tiesved?b?

Pensionsversicherungsanstalt

pret

Peter Brey.

TIESA (treš? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js M. Illeši?s [M. Illeši?], tiesneši E. Jaraš?ns [E. Jaraši?nas], A. O'K?fs [A. Ó Caoimh] (referents), K. Toadere [C. Toader] un K. G. Fernlunds [C. G. Fernlund],

?ener?ladvok?ts N. V?ls [N. Wahl],

sekret?re A. Impellic?ri [A. Impellizzeri], administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2013. gada 7. marta tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- P. Brey v?rd? – C. Rappold, *Rechtsanwalt*,
- Austrijas vald?bas v?rd? – G. Hesse, p?rst?vis,
- V?cijas vald?bas v?rd? – T. Henze un J. Möller, p?rst?vji,
- ?rijas v?rd? – E. Creedon, p?rst?ve, kurai pal?dz A. Collins, SC, un G. Gilmore, BL,
- Grie?ijas vald?bas v?rd? – M. Tassopoulou, p?rst?ve,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – M. Noort un C. Wissels, p?rst?ves,
- Zviedrijas vald?bas v?rd? – A. Falk un H. Karlsson, p?rst?ves,

- Apvienot?š Karalistes vald?bas v?rd? – C. Murrell un J. Coppel, p?rst?vji,
 - Eiropas Komisijas v?rd? – V. Kreuschitz un C. Tufvesson, p?rst?vji,
- noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2013. gada 29. maija tiesas s?d?,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. apr??a Direkt?vas 2004/38/EK par Savien?bas pilso?u un vi?u ?imenes locek?u ties?b?m br?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atce? Direkt?vas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp.), 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

2 Šis l?gums ir iesniegts tiesved?b? starp P. Brey un *Pensionsversicherungsanstalt* [Pensiju apdrošin?šanas iest?di] par š?s iest?des atteikumu pieš?irt pras?t?jam Austrijas ties?bu aktos paredz?to kompens?jošo piemaksu (*Ausgleichzulage*) nol?k? papildin?t vi?a V?cijas vecuma pensiju.

Atbilstoš?š ties?bu normas

Savien?bas ties?bas

Direkt?va 2004/38

3 Atbilstoši Direkt?vas 2004/38 preambulas 10., 16., 20. un 21. apsv?rumam:

“10) Person?m, kas ?steno savas uztur?šan?s ties?bas, uztur?šan?s s?kumposm? [...] neb?tu j?k??st par p?rm?r?gu slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai. T?d?? Savien?bas pilso?u un vi?u ?imenes locek?u ties?bas uztur?ties uz laiku, kas ir ilg?ks par tr?s m?nešiem, b?tu j?pak?auj nosac?jumiem.

[..]

16) Kam?r vien personas, kam ir uztur?šan?s ties?bas, nek??st par p?rm?r?gu slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai, t?s neb?tu j?izraida. T?d?? soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mas izmantošana nedr?kst b?t priekšnoteikums t?l?t?jai izraid?šanai. Lai noteiktu, vai soci?l?i?s pal?dz?bas sa??m?js ir k?uvīs par p?rm?r?gu slogu soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai, un liktu vi?u izraid?t, uz??m?jai dal?bvalstij b?tu j?p?rbauda, vai konkr?to gad?jumu ir izrais?jušas pagaidu gr?t?bas, un b?tu j??em v?r? uztur?šan?s ilgums, personiskie apst?k?i un pieš?irt? atbalsta summa. Izraid?šanu nek?d? zi?? nedr?kst?tu piem?rot darba ??m?jiem, pašnodarbin?t?m person?m vai darba mekl?t?jiem, kas atbilst Tiesas defin?cijai, iz?emot gad?jumus, kad tas notiek sabiedrisk?s k?rt?bas vai valsts droš?bas d??.

[..]

20) Saska?? ar aizliegumu diskrimin?t personas to valstisk?s pieder?bas d?? [uz] visiem Savien?bas pilso?iem un vi?u ?imenes locek?iem, kas uzturas k?d? dal?bvalst?, pamatojoties uz šo direkt?vu, attiec?gaj? dal?bvalst? jom?s, uz kur?m attiecas L?gums, b?tu j?attiecina t?ds pats rež?ms, k?ds pieš?irts attiec?g?s valsts valstspieder?gajiem, iev?rojot L?gum? un sekund?rajos

ties?bu aktos skaidri noteiktos ?pašos nosac?jumus.

21) Tom?r uz??m?jai dal?bvalstij b?tu j?patur ties?bas lemt, vai t? pieš?irs soci?lo pal?dz?bu Savien?bas pilso?iem, kas nav nedz darba ??m?ji vai pašnodarbin?tas personas, nedz ar? saglab? šo statusu, vai vi?u ?imenes locek?iem pirmo tr?s uztur?šan?s m?nešu laik? vai ilg?k? laikposm? attiec?b? uz darba mekl?t?jiem vai l?dzek?us studij?m, tostarp arodapm?c?bai, pirms t?s v?l ir ieguvušas past?v?gas uztur?šan?s ties?bas.”

4 Min?t?s direkt?vas 7. panta, kura nosaukums ir “Ties?bas uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus”, 1. punkta b) apakšpunkt? ir noteikts:

“Visiem Savien?bas pilso?iem ir ties?bas uztur?ties citas dal?bvalsts teritorij? ilg?k nek? tr?s m?nešus, ja:

[..]

b) vi?u l?dzek?i ir pietiekami vi?iem pašiem un vi?u ?imenes locek?iem, lai nek??tu par uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mas slogu uztur?šan?s laik?, un vi?iem ir visaptverošs vesel?bas apdrošin?šanas segums uz??m?j? dal?bvalst?.”

5 Direkt?vas 2004/38 8. pant?, kura nosaukums ir “Administrat?v?s formalit?tes Savien?bas pilso?iem”, ir paredz?ts:

“1. Neskarot 5. panta 5. punktu, uz??m?ja dal?bvalsts var piepras?t Savien?bas pilsonim re?istr?ties attiec?gaj?s iest?d?s, ja uztur?šan?s laiks ir ilg?ks par trim m?nešiem.

2. Re?istr?cijas termi?š nedr?kst b?t ?s?ks k? tr?s m?neši no iece?ošanas dienas. Re?istr?cijas apliec?bu izsniedz uzreiz, taj? nor?dot t?s personas v?rdu, uzb?rdu un adresi, kura re?istr?jas, un re?istr?cijas datumu. Ja nav izpild?ta pras?ba re?istr?ties, pret attiec?go personu var v?rst sam?r?gas un nediskrimin?jošas sankcijas.

3. Lai izsniegtu re?istr?cijas apliec?bu, dal?bvalstis dr?kst piepras?t tikai, lai:

[..]

– Savien?bas pilso?i, uz kuriem attiecas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts, uzr?da der?gu personas apliec?bu vai pasi un sniedz pier?d?jumus, ka vi?i atbilst min?taj? apakšpunkt? paredz?tajiem nosac?jumiem,

[..]

4. Dal?bvalstis nedr?kst noteikt konkr?tu summu, ko t?s uzskata par “pietiekamiem l?dzek?iem”, bet t?m j??em v?r? attiec?g?s personas personisk? situ?cija. Visos gad?jumos š? summa nedr?kst b?t liel?ka par robežv?rt?bu, l?dz kurai uz??m?jas dal?bvalsts valstspieder?gie ir ties?gi sa?emt soci?lo pal?dz?bu, vai gad?jum?, kad šis krit?rijs nav piem?rojams, – liel?ka nek? minim?l? soci?l? nodrošin?juma pensija, ko maks? uz??m?ja dal?bvalsts.

[..]”

6 Direkt?vas 2004/38 14. pant?, kura nosaukums ir “Uztur?šan?s ties?bu saglab?šana”, ir noteikts:

“[..]

2. Savien?bas pilso?iem un vi?u ?imenes locek?iem 7., 12. un 13. pant? paredz?t?s

uztur?šan?s ties?bas ir tikm?r, kam?r vi?i atbilst min?tajos pantos paredz?taijim nosac?jumiem.

?pašos gad?jumos, kad ir pamatotas šaubas par to, vai Savien?bas pilsonis vai vi?a/vi?as ?imenes locek?i atbilst 7., 12. un 13. pant? paredz?taijim nosac?jumiem, dal?bvalstis var p?rbaud?t, vai šie nosac?jumi ir iev?roti. Šo p?rbaudi neveic sistem?tiski.

3. Ja Savien?bas pilsonis vai vi?a ?imenes locek?i izmanto uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mu, tas nav priekšnoteikums t?l?t?jai vi?a izraid?šanai.

[..]"

7 Saska?? ar š?s direkt?vas 24. pantu, kura nosaukums ir "Vienl?dz?ga attieksme":

"1. Iev?rojot ?pašus noteikumus, kas skaidri paredz?ti L?gum? un sekund?rajos ties?bu aktos, pret visiem Savien?bas pilso?iem, kas, pamatojoties uz šo direkt?vu, uzturas uz??m?j? dal?bvalst?, ir attieksme, kas l?dzv?rt?ga tai, k?da ir pret min?t?s dal?bvalsts valstspieder?gajiem atbilst?gi L?guma darb?bas jomai. Priekšroc?bas, ko sniedz š?s ties?bas, attiecina ar? uz ?imenes locek?iem, kas nav nevienas dal?bvalsts pilso?i un kam ir uztur?šan?s vai past?v?gas uztur?šan?s ties?bas.

2. Atk?pjoties no 1. punkta noteikumiem, uz??m?jai dal?bvalstij nav pien?kuma pieš?irt ties?bas uz soci?lo pal?dz?bu pirmo tr?s uztur?šan?s m?nešu laik? vai vajadz?bas gad?jum? ilg?k? laik? posm?, kas noteikts 14. panta 4. punkta b) apakšpunkt?, k? ar? tai nav pien?kuma pirms past?v?gas uztur?šan?s ties?bu ieg?šanas pieš?irt l?dzek?us m?c?b?m, tostarp arodapm?c?bai, ja šie l?dzek?i ir stipendijas vai studiju kred?ti person?m, kas nav darba ??m?ji, pašnodarbin?tas personas, personas, kas saglab? š?du statusu, un to ?imenes locek?i.

[..]"

Regula (EK) Nr. 883/2004

8 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. apr??a Regula (EK) Nr. 883/2004 par soci?l?s nodrošin?šanas sist?mu koordin?šanu (OV L 166, 1. lpp., un k??das labojums OV 2004, L 200, 1. lpp.) no 2010. gada 1. maija ir aizst?jusi Padomes 1971. gada 14. j?nija Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par soci?l? nodrošin?juma sist?mu piem?rošanu darbiniekiem un vi?u ?imen?m, kas p?rvietojas Kopien?, redakcij?, kas groz?ta un atjaunin?ta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.; turpm?k tekst? – "Regula Nr. 1408/71").

9 Regulas Nr. 883/2004, kur? groz?jumi izdar?ti ar Komisijas 2010. gada 9. decembra Regulu (ES) Nr. 1244/2010 (OV L 338, 35. lpp.; turpm?k tekst? – "Regula Nr. 883/2004"), 1. pant?, kura nosaukums ir "Defin?cijas", ir noteikts:

"Šaj? regul?:"

[..]

j) "dz?vesvieta" ir vieta, kur? persona past?v?gi dz?vo;

[..]."

10 Š?s regulas 3. pant?, kura nosaukums ir "Jomas, uz kur?m attiecas š? regula", ir noteikts š?di:

“1. Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šīdas societātis nodrošinājuma jomas:

[..]

d) vecuma pabalsti;

[..]

2. Ja XI pielikums nav noteikts citēdi, šī regula attiecas uz vispārīgām un īpašām societātis nodrošināšanas shīm neatkarīgi no tā, vai tie ir balstītas uz iemaksām vai ne, un shīm, kas saistītas ar darba devēja vai kuāja īpašnieka pienākumiem.

3. Šī regula attiecas arī uz īpašiem, no iemaksām neatkarīgiem naudas pabalstiem, kuri ir paredzēti 70. pantā.

[..]

5. Šī regula neattiecas uz:

a) societālo un medicīnisko palīdzību;

[..].”

11 Minimālās regulas 4. pantā, kura nosaukums ir “Vienīdzīga attieksme”, ir paredzētas:

“Ja šajā regulā nav noteikts citēdi, personām, uz ko attiecas šī regula, pienākās tādi paši pabalsti un ir tādi paši pienākumi kā tie, ko pienākumi dalībvalsts tiesību akti paredz tās piederošajiem.”

12 Šīs pašas regulas 70. pantā ir noteikta:

“1. Šo pantu piemēro īpašiem, no iemaksām neatkarīgiem naudas pabalstiem, ko nodrošina saskaņā ar tiesību aktiem, kuriem aptvert personu loka, mārķu un/vai tiesību nosacījumu dēļ ir gan 3. panta 1. punktā minēto societātis nodrošinājuma tiesību aktu, gan societātis palīdzības īpašības.

2. Šajā nodaļā “īpaši, no iemaksām neatkarīgi naudas pabalsti” ir tie, kas:

a) ir paredzēti, lai nodrošinātu vai nu:

i) papildu nodrošinājumu, aizvietojuma nodrošinājumu vai palīgnodrošinājumu pret riskiem, uz kuriem attiecas 3. panta 1. punktā minētās societātis nodrošinājuma jomas, un kas garantē attiecīgām personām ienākumus iztikas minimumam, īemot vērtējumā ekonomikas un societātis vokli attiecīgām dalībvalstīm; vai

ii) tikai tādu īpašu aizsardzību invalīdiem, kura cieši saistīta ar minētās personas societātis vidi attiecīgām dalībvalstīm,

un

b) ja finans?jums tiek g?ts tikai no to oblig?to nodok?u uzlikšanas, kuri paredz?ti, lai segtu visp?r?jus publisk? sektora izdevumus, un ja pabalstu nodrošin?šanas un apr??ina nosac?jumi nav atkar?gi no jebk?das iemaksas attiec?b? uz sa??m?ju. Tom?r pabalstus, ko nodrošina k? piemaksu no iemaks?m atkar?gam pabalstam, viena š? iemesla d?? neuzskata par pabalstiem, kas ir atkar?gi no iemaks?m,

un

c) ir min?ti X pielikum?.

3. Š?s regulas 7. pantu un citas š?s sada?as noda?as nepiem?ro pabalstiem, kas min?ti š? panta 2. punkt?.

4. Pabalstus, kas min?ti 2. punkt?, sniedz tikai dal?bvalst?s, kur dz?vo attiec?g?s personas, saska?? ar to ties?bu aktiem. Š?dus pabalstus sniedz dz?vesvietas iest?de par saviem l?dzek?iem.”

13 Regulas Nr. 883/2004 X pielikum?, kura nosaukums ir “?paši, no iemaks?m neatkar?gi naudas pabalsti”, attiec?b? uz Austrijas Republiku ir ietverta š?da nor?de: “Kompens?još? piemaksa (1955. gada 9. septembra Feder?lais likums par visp?r?jo soci?lo apdrošin?šanu (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, BGBI. 189/1955*) [...]”).”

Austrijas ties?bas

14 Feder?l? likuma par visp?r?jo soci?lo apdrošin?šanu (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, BGBI. 189/1955*), kur? groz?jumi no 2011. gada 1. janv?ra ir izdar?ti ar 2011. gada *Budgetbegleitgesetz [Finanšu likumu]* (*BGBI. 111/2011*; turpm?k tekst? – “ASVG”), 292. panta 1. punkt? ir paredz?ts, ka vecuma pensijas sa??m?jam, kura ien?kumi no pensijas un citiem avotiem, k? ar? citas summas, kura attiec?gi ir j??em v?r?, nesasniedz noteiktu atsauces summu, ir ties?bas uz kompens?jošo piemaksu t?d? apm?r?, kas atbilst noteikt? iztikas minimum un person?go ien?kumu starp?bai, kam?r vien š? persona Austrij? likum?gi uzturas un tai ir sava past?v?g? dz?vesvieta.

15 *Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz* [Likum? par dz?vesvietas un uztur?šan?s ties?b?m], kur? groz?jumi izdar?ti ar 2011. gada Finanšu likumu (turpm?k tekst? – “NAG”), it ?paši ir ietverti š?di noteikumi:

“51. pants. (1) Saska?? ar br?vas p?rvietošan?s direkt?vu [Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ)] pilso?iem ir ties?bas uztur?ties ilg?k par trijiem m?nešiem,

[..]

2) ja vi?iem pašiem un vi?u ?imenes locek?iem ir pietiekami l?dzek?i un visaptveroš vesel?bas apdrošin?šanas segums t?, lai savas uztur?šan?s laik? neb?tu j?pieprasa soci?l?s pal?dz?bas pabalstu vai kompens?još?s piemaksas sa?emšana, vai ar?

[..].”

Piere?istr?šanos apliecināšanās dokuments

“53. pants. (1) EEZ valstu pilso?iem, kuriem ir Savien?bas ties?b?s noteiktas uztur?šan?s ties?bas (51. un 52. pants), ja vi?i feder?laj? teritorij? uzturas ilg?k par trijiem m?nešiem, ?etru m?nešu laik? kopš ierašan?s par to ir j?pazi?o attiec?gajai iest?dei. Ja attiec?gie nosac?jumi (51.

vai 52. pants) ir izpild?ti, iest?dei p?c piepras?juma ir j?izsniedz piere?istr?šanos apliecinošs dokuments.

(2) Savien?bas ties?b?s paredz?to uztur?šan?s ties?bu pamatošanai ir j?uzr?da der?ga personas aplieč?ba vai pase, k? ar? š?di pamatojošie dokumenti:

[..]

2. ?emot v?r? 51. panta 1. punkta 2) apakšpunktu, pamatojošie dokumenti par pietiekamiem iztikas l?dzek?iem un visaptverošu vesel?bas apdrošin?šanas segumu;

[..].”

Tiesved?ba pamatliet? un prejudici?lais jaut?jums

16 *P. Brey* un vi?a laul?t?, kuri abi ir V?cijas pilso?i, 2011. gada mart? pameta V?ciju, lai p?rceltos uz Austriju. *P. Brey* sa?em invalidit?tes pensiju EUR 862,74 m?nes? pirms nodok?u nomaksas un apr?pes pabalstu EUR 225 m?nes?. Laul?tajam p?rim nav ne citu ien?kumu, ne ar? ?pašumu. Pras?t?ja laul?t? V?cij? sa??ma pamatpabalstu, kurš gan kopš 2011. gada 1. apr??a vairs netiek maks?ts t?d??, ka vi?a ir p?rc?lusies uz Austriju. Pras?t?js un vi?a laul?t? Austrij? dz?vo ?r?t? dz?vokl?, par kuru ir j?maks? ?res maksa EUR 532,29 m?nes?.

17 Ar 2011. gada 2. marta l?mumu *Pensionsversicherungsanstalt P. Brey* l?gumu no 2011. gada 1. apr??a pieš?irt kompens?jošo piemaksu noraid?ja t?p?c, ka *P. Brey* pensijas neliel? apm?ra d?? vi?am neesot pietiekamu iztikas l?dzek?u, lai pamatotu likum?gu uztur?šanos Austrij?.

18 Saska?? ar NAG Bezirkshauptmannschaft Deutschlandsberg [Doi?landsbergas pirm? l?me?a administrat?v? iest?de] 2011. gada 22. mart? *P. Brey* un vi?a laul?tajai izdeva EEZ pilso?a piere?istr?šanos apliecinošu dokumentu.

19 Par 2011. gada 2. marta l?mumu *P. Brey* c?la pras?bu. Ar 2011. gada 6. oktobra spriedumu Oberlandesgericht Graz [Gr?cas Augst?k? apgabaltiesa], apstiprinot Landesgericht für Zivilsachen Graz [Gr?cas Civillietu apgabaltiesas] pirmaj? instanc? pasludin?to spriedumu, groz?ja šo l?mumu un nosprieda, ka *Pensionsversicherungsanstalt* ir pien?kums no 2011. gada 1. apr??a *P. Brey* pieš?irt kompens?jošo piemaksu EUR 326,82 apm?r? m?nes?.

20 Par šo spriedumu *Pensionsversicherungsanstalt* iesniedza Revision [kas?cijas s?dz?bu] Oberster Gerichtshof [Austrijas Republikas Augst?kaj? ties?].

21 L?mum? par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu š? tiesa atg?dina, ka Tiesa 2004. gada 29. apr??a spriedum? liet? C?160/02 *Skalka* (*Recueil*, l?5613. lpp.) kompens?jošo piemaksu ir kvalific?jusi k? “pašu, no iemaks?m neatkar?gu pabalstu” Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta (tagad – Regulas Nr. 883/2004 70. pants) izpratn?, jo t? papildina vecuma vai invalidit?tes pensiju un tai ir soci?l?s pal?dz?bas raksturs tikt?l, cikt?l ar to nepietiekamas pensijas gad?jum? t?s sa??m?jam ir j?nodrošina iztikas minimums.

22 L?dz ar to iesniedz?jtiesa uzskata, ka t?s izskat?šan? esošaj? liet? rodas noskaidrojams jaut?jums, vai Savien?bas ties?bu aktos uztur?šan?s ties?bu jom? tiek lietots t?ds pats “soci?l?s pal?dz?bas” j?dziens k? Savien?bas ties?bu aktos soci?l? nodrošin?juma jom?.

23 Ja ir j?atz?st, ka šim j?dzienam ab?s jom?s ir identiska noz?me, tad š?s tiesas skat?jum? kompens?još? piemaksa nevar?tu tikt uzskat?ta par soci?l?s pal?dz?bas pabalstu Direkt?vas 2004/38 izpratn?, jo tai ir soci?l? nodrošin?juma aspekti un t? ietilpst Regulas Nr. 883/2004

piem?rošanas jom?. L?dz ar to ties?bas uz kompens?jošo piemaksu neietekm?tu uztur?šan?s ties?bas.

24 Min?t?s tiesas skat?jum? “soci?l?s pal?dz?bas” j?dzienam tom?r var?tu tikt pieš?irta ar? pašam sava noz?me, kas pamatota ar Direkt?v? 2004/38 izvirz?taijēm m?r?iem, it ?paši nov?rst, ka personas, kuras nav veikušas iemaksas uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?s sist?mas finans?šan?, p?rm?r?gi noslogo š?s uz??m?jas dal?bvalsts budžetu. Š?d? skat?jum? šis j?dziens, kas tiek lietots uztur?šan?s ties?bu jom? esošajos ties?bu aktos, b?tu j?saprot t?d?j?di, ka tas ir no visp?r?jiem nodok?u ie??mumiem valsts finans?ts pamatnodrošin?jums, ko visi iedz?vot?ji var sa?emt neatkar?gi no t?, vai šie pabalsti ir pamatoti ar ties?b?m vai konkr?t?m vajadz?b?m, vai ar? tas ir vai nav saist?ts ar noteiktu risku soci?lajai droš?bai. T?d? gad?jum? kompens?još? piemaksa b?tu j?uzskata par soci?l?s pal?dz?bas pabalstu Direkt?vas 2004/38 izpratn?.

25 Š?dos apst?k?os Oberster Gerichtshof nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lu jaut?jumu:

“Vai kompens?još? piemaksa ir uzskat?ma par “soci?l?s pal?dz?bas” pabalstu Direkt?vas 2004/38 [...] 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratn??”

Par prejudici?lo jaut?jumu

Par jaut?juma tv?rumu

26 Ar savu jaut?jumu iesniedz?jtiesa v?las noskaidrot, vai Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka “soci?l?s pal?dz?bas” j?dziens š?s ties?bu normas izpratn? ietver t?du pabalstu, k?ds ir ASVG 292. panta 1. punkt? paredz?t? kompens?još? piemaksa.

27 Šis jaut?jums ir uzdots tiesved?b?, kur? Austrijas kompetent?s iest?des ir atteikuš?s pieš?irt šo pabalstu citas dal?bvalsts pilsonim *P. Brey*, t?p?c ka, kaut gan vi?am ir tīcīs izdots piere?istr?šanos apliecinošs dokuments, nevarot tikt uzskat?ts, ka Austrij? vi?š uzturas “past?v?gi” min?t? ASVG 292. panta 1. punkta izpratn?, jo saska?? ar NAG 51. pantu nosac?jums, lai personai Austrij? b?tu vair?k nek? triju m?nešu uztur?šan?s ties?bas, ir t?ds, ka attiec?gajai personai un t?s ?imenes locek?iem ir, it ?paši, “pietiekami iztikas l?dzek?i [...] t?, lai šai personai [savas] uztur?šan?s laik? neb?tu j?pieprasā soci?l?s pal?dz?bas pabalsti vai kompens?još? piemaksa”.

28 Liet? nav str?da par to, ka ar NAG 51. pantu ir paredz?ts Austrijas ties?b?s transpon?t Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu, saska?? ar kuru visiem Savien?bas pilso?iem ir ties?bas uztur?ties citas dal?bvalsts teritorij? ilg?k nek? tr?s m?nešus, ja vi?u iztikas l?dzek?i ir pietiekami vi?iem pašiem un vi?u ?imenes locek?iem t?, lai vi?i nek??tu par uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mas slogu uztur?šan?s laik?, un vi?iem ir visaptverošs vesel?bas apdrošin?šanas segums uz??m?j? dal?bvalst?.

29 No t? izriet, ka pat tad, ja pamatliet?, kur? runa ir vien?gi par kompens?još?s piemaksas pieš?iršanu, *P. Brey* uztur?šan?s ties?bas netiek tieši apl?kotas, pašas valsts ties?bas rada tiešu saikni starp š? pabalsta sa?emšanas nosac?jumiem un nosac?jumiem, ar k?diem Austrij? tiek pieš?irtas likum?gas ties?bas uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus. Faktiski kompens?još?s piemaksas pieš?iršanas nosac?jums ir t?ds, ka attiec?g? persona atbilst š?du uztur?šan?s ties?bu pieš?iršanas nosac?jumiem. Šaj? zi?? no iesniedz?jtiesas sniegtajiem skaidrojumiem izriet, ka atbilstoši *travaux préparatoires* saist?b? ar NAG 51. panta 1. punkta 2. apakšpunktā groz?jumu, kas ieviests no 2011. gada 1. janv?ra, ar šo normu, skaidri atsaucoties uz kompens?jošo piemaksu, ir paredz?ts nov?rst, ka citas dal?bvalsts pilsonis Austrij? var izmantot

uztur?šan?s ties?bas saska?? ar Savien?bas ties?b?m, ja šis pilsonis savas uztur?šan?s laik? pieprasa kompens?jošo piemaksu.

30 Š?dos apst?k?os š?iet, ka pamatliet? notiekoš?s tiesved?bas izn?kums ir atkar?gs no t?, vai kompens?još?s piemaksas pieš?iršanu citu dal?bvalstu pilso?iem dal?bvalsts var atteikt t?d??, ka vi?i – k? P. Brey –, kaut gan vi?iem ir ticis izdots piere?istr?šanos apliecinošs dokuments, neatbilst nosac?jumiem, lai ieg?tu ties?bas likum?gi uztur?ties valsts teritorij? ilg?k nek? tr?s m?nešus, jo attiec?gajai personai, lai var?tu ieg?t š?das ties?bas, ir j?b?t pietiekamiem l?dzek?iem, lai it ?paši neb?tu j?pieprasa kompens?još? piemaksa. P?rbaudot šo jaut?jumu, ir j?v?rt? š? pabalsta, par kuru iesniedz?tiesa ir izteikusi šaubas, raksturs.

31 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka LESD 267. pant? noteikt?s valstu tiesu un Tiesas sadarb?bas ietvaros Tiesai ir j?sniedz valsts tiesai lietder?ga atbilde, kas ?autu izlemt t?s izskat?šan? esošo lietu. Š?d? skat?jum? Tiesai attiec?g? gad?jum? ir j?p?rformul? tai iesniegtie jaut?jumi (it ?paši skat. 2007. gada 8. marta spriedumu liet? C?45/06 *Campina*, Kr?jums, l?2089. lpp., 30. punkts, un 2010. gada 14. oktobra spriedumu liet? C?243/09 *Fuß*, Kr?jums, l?9849. lpp., 39. punkts).

32 T?d?? uzdotais jaut?jums ir j?p?rformul? t?, ka iesniedz?tiesa ar to b?t?b? v?las noskaidrot, vai Savien?bas ties?bas, it ?paši Direkt?vas 2004/38 noteikumi, ir j?interpret? t?d?j?di, ka t?m ir pretrun? t?ds dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, k?ds tiek apl?kots pamatliet? un kur? ir paredz?ts noteikums par atteikumu ekonomiski neakt?vam citas dal?bvalsts pilsonim pieš?irt t?du pabalstu k? ASVG 292. panta 1. punkt? paredz?t? kompens?još? piemaksa, t?p?c ka vi?š, kaut gan vi?am ir ticis izdots piere?istr?šanos apliecinošs dokuments, neatbilst nosac?jumiem, lai ieg?tu ties?bas likum?gi uztur?ties pirm?s dal?bvalsts teritorij? ilg?k nek? tr?s m?nešus, jo nosac?jums š?du ties?bu esam?bai ir t?ds, ka šim pilsonim ir pietiekami l?dzek?i, lai min?tais pabalsts neb?tu j?pieprasa.

Par ekonomiski neakt?va Savien?bas pilso?a ties?b?m uz??m?j? dal?bvalst? sa?emt t?du pabalstu, k?ds tiek apl?kots pamatliet?

33 Vispirms ir j?atg?dina, ka iepriekš min?taj? spriedum? liet? *Skalka* Tiesa nosprieda, ka ASVG 292. panta 1. punkt? paredz?t? kompens?još? piemaksa ietilpst Regulas Nr. 1408/71 piem?rošanas jom? un t?d?j?di ir “?pašs, no iemaks?m neatkar?gs pabalsts” t?s pašas regulas 4. panta 2.a punkta izpratn?, lasot to kop? ar š?s regulas lla pielikumu. ?emot v?r? min?t?s regulas 10.a panta 1. punktu, šo pabalstu pieš?ir vien?gi dz?vesvietas dal?bvalsts kompetent?s iest?des, un saska?? ar š?s valsts ties?bu aktiem tas ir par šo iest?žu l?dzek?iem.

34 Iepriekš min?t? sprieduma liet? *Skalka* 26. punkt? Tiesa šaj? zi?? ir atzinusi, ka Austrijas kompens?jošajai piemaksai ir “?paša pabalsta” raksturs, jo šis pabalsts papildina vecuma vai invalidit?tes pensiju, ka tam ir soci?l?s pal?dz?bas raksturs, kam?r vien ar to ir paredz?ts t? sa??m?jam nodrošin?t iztikas minimum nepietiekamas pensijas gad?jum?, un ka t? pieš?iršana balst?s uz objekt?viem, ar likumu noteiktiem krit?rijiem.

35 Turklt? t? paša sprieduma 29. un 30. punkt? Tiesa ir atzinusi, ka š? kompens?još? piemaksa ir j?uzskata par “neatkar?gu no iemaks?m”, jo soci?l? nodrošin?juma iest?de uz laiku sedz izdevumus, kurus p?c tam tai piln?b? atl?dzina attiec?g? feder?l? zeme, kas pabalsta finans?šanai nepieciešam?s summas savuk?rt sa?em no feder?l? budžeta, un ka apdrošin?t?s personas iemaksas nek?d? gad?jum? netiek iek?autas šaj? finans?jum?.

36 Nav str?da par to, ka attiec?gie Regulas Nr. 883/2004 noteikumi, proti, š?s regulas 3. panta 3. punkts un 70. pants, k? ar? t?s X pielikums, kas attiecas uz “?pašiem, no iemaks?m neatkar?giem naudas pabalstiem”, nav t?di, lai šie apsv?rumi tiktu groz?ti.

37 Eiropas Komisijas skat?jum? no šiem noteikumiem izriet, ka nosac?jums, saska?? ar kuru attiec?gajai personai, lai sa?emtu kompens?jošo piemaksu, uz??m?jas dal?bvalsts teritorij? ir j?b?t vair?k nek? triju m?nešu likum?gas uztur?šanas ties?b?m, nav atbilst?gs Savien?bas ties?b?m. Ikvienai personai, kura – k? *P. Brey* – ir pension?rs, kas ir izbeidzis jebk?du algotu darbu vai pašnodarbin?t?bu un ietilpst Regulas Nr. 883/2004 piem?rošanas jom?, saska?? ar š?s regulas 70. panta 4. punktu faktiski esot ties?bas uz ?pašu, no iemaks?m neatkar?gu naudas pabalstu samaksu savas dz?vesvietas dal?bvalst?. Tom?r saska?? ar min?t?s regulas 1. panta j) punktu personas dz?vesvieta ir vieta, kur? š? persona “past?v?gi dz?vo”, tas ir izteikums, kas noz?m?jot dal?bvalsti, kur? attiec?g?s personas dz?vo past?v?gi un kur? atrodas ar? vi?u parastais interešu centrs. No t? izrietot, ka ASVG 292. panta 1. punkt?, to lasot kop? ar NAG 51. panta 1. punktu, paredz?tais nosac?jums par uztur?šan?s likum?bu ir netieša diskrimin?cija, kas ir pretrun? Regulas Nr. 883/2004 4. pantam, jo t? skar vien?gi tos Savien?bas pilso?us, kuri nav Austrijas pilso?i.

38 L?dz ar to vispirms ir j?p?rbauda, vai dal?bvalsts Regulas Nr. 883/2004 piem?rošanas jom? ietilpstošu pabalstu var pieš?irt citas dal?bvalsts pilsonim ar nosac?jumu, ka vi?š atbilst nosac?jumiem, lai sa?emtu vair?k nek? triju m?nešu likum?gas uztur?šan?s ties?bas. Tikai tad, ja atbilde uz šo jaut?jumu b?s apstiprinoša, b?s j?izv?rt?, vai š?das uztur?šan?s ties?bas var b?t atkar?gas no nosac?juma, ka attiec?gajai personai ir pietiekami l?dzek?i, lai šis pats pabalsts neb?tu j?pieprasa.

Par pras?bu izpild?t nosac?jumus, lai ieg?tu ties?bas likum?gi uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus

39 Ir j?nor?da, ka Regulas Nr. 883/2004 70. panta 4. punkt?, uz kuru ir atsaukusies Komisija, ir ietverta “kol?ziju norma”, kuras m?r?is ir ?pašu, no iemaks?m neatkar?gu naudas pabalstu gad?jum? noteikt piem?rojamos ties?bu aktus, k? ar? par attiec?go pabalstu samaksu atbild?go iest?di.

40 Š?s ties?bu normas m?r?is t?d?j?di ir ne tikai izvair?ties no vienlaic?gas vair?ku valstu ties?bu aktu piem?rošanas un sarež??jumiem, kas t?d?? var?tu rasties, bet ar? nov?rst, ka Regulas Nr. 883/2004 piem?rojam?bas subjektu lok? ietilpstošaj?m person?m tiktu liegta aizsardz?ba soci?l? nodrošin?juma jom? t?d??, ka nav ties?bu aktu, kuri b?tu t?m piem?rojami (p?c analo?ijas skat. 1998. gada 11. j?nija spriedumu liet? C?275/96 *Kuusijärvi, Recueil*, I?3419. lpp., 28. punkts, un 2013. gada 21. febru?ra spriedumu liet? C?619/11 *Dumont de Chassart*, 38. punkts).

41 Savuk?rt min?t?s ties?bu normas k? t?das m?r?is nav noteikt, k?diem materi?ltiesiskiem nosac?jumiem ir pak?rtota ties?bu uz ?pašiem, no iemaks?m neatkar?giem naudas pabalstiem esam?ba. Šos nosac?jumus noteikt princip? ir katras dal?bvalsts ties?bu aktu zi?? (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Dumont de Chassart*, 39. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

42 T?d?j?di no Regulas Nr. 883/2004 70. panta 4. punkta, to lasot kop? ar t?s 1. panta j) punktu, nevar tikt secin?ts, ka Savien?bas ties?b?m ir pretrun? t?da valsts ties?bu norma, k?da tiek apl?kota pamatljet?, kur? ir noteikts, ka ties?bas uz ?pašu, no iemaks?m neatkar?gu naudas pabalstu ir atkar?gas no pras?bas izpild?t nosac?jumus, lai ieg?tu ties?bas likum?gi uztur?ties attiec?gaj? dal?bvalst?.

43 Faktiski ar Regulu Nr. 883/2004 nav izveidota kop?ja soci?l? nodrošin?juma sist?ma, bet gan tiek ?auts past?v?t daž?d?m valstu soci?l? nodrošin?juma sist?m?m, un t?s vien?gais m?r?is ir nodrošin?t šo sist?mu koordin?šanu. T?d?j?di t? ?auj turpin?t past?v?t daž?d?m sist?m?m, kuras ir pamats atseviš?iem pras?jumiem pret noteikt?m iest?d?m, kur?s pieteic?jam ir ties?bas v?rsties vai nu saska?? tikai ar valsts ties?b?m, vai ar? saska?? ar valsts ties?b?m, kuras

vajadz?bas gad?jum? papildin?tas ar Savien?bas ties?b?m (2008. gada 3. apr??a spriedums liet? C?331/06 *Chuck, Kr?jums, I?*1957. lpp., 27. punkts, k? ar? iepriekš min?tais spriedums liet? *Dumont de Chassart*, 40. punkts).

44 Tom?r no Tiesas judikat?ras izriet, ka princip? nekas nav pretrun? tam, lai soci?l? nodrošin?juma pabalstu pieš?iršana ekonomiski neakt?viem Savien?bas pilso?iem b?tu atkar?ga no pras?bas, ka vi?i izpilda nosac?jumus, lai uz??m?j? dal?bvalst? ieg?tu likum?gas uztur?šan?s ties?bas (šaj? zi?? skat. 1998. gada 12. maija spriedumu liet? C?85/96 *Martínez Sala, Recueil*, I?2691. lpp., 61.–63. punkts; 2001. gada 20. septembra spriedumu liet? C?184/99 *Grzelczyk, Recueil*, I?6193. lpp., 32. un 33. punkts; 2004. gada 7. septembra spriedumu liet? C?456/02 *Trojani, Kr?jums, I?*7573. lpp., 42. un 43. punkts; 2005. gada 15. marta spriedumu liet? C?209/03 *Bidar, Kr?jums, I?*2119. lpp., 37. punkts, k? ar? 2008. gada 18. novembra spriedumu liet? C?158/07 *Förster, Kr?jums, I?*8507. lpp., 39. punkts).

45 Tom?r ir svar?gi, lai paši nosac?jumi, ar k?diem tiek pieš?irtas š?das uztur?šan?s ties?bas un k?di tiek apl?koti pamatliet?, ar? nosac?jums par pietiekamiem l?dzek?iem, lai neb?tu j?pieprasa kompens?još? piemaksa, b?tu atbilstoši Savien?bas ties?b?m.

Par pras?bu attiec?b? uz pietiekamu l?dzek?u esam?bu, lai neb?tu j?pieprasa kompens?još? piemaksa

46 Ir j?atg?dina, ka dal?bvalsts pilso?u ties?bas uztur?ties citas dal?bvalsts teritorij?, neveicot taj? nek?du algotu darbu vai neatrodoties pašnodarbin?tas personas status?, nav beznosac?juma ties?bas. ?emot v?r? LESD 21. panta 1. punktu, ikviena Savien?bas pilso?a ties?bas uztur?ties dal?bvalstu teritorij? ir atz?tas, vien?gi iev?rojot ierobežojumus un nosac?jumus, kas paredz?ti L?gum? un t? piem?rošanai pie?emtaj?s ties?bu norm?s (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Trojani*, 31. un 32. punkts; 2004. gada 19. oktobra spriedumu liet? C?200/02 *Zhu un Chen, Kr?jums, I?*9925. lpp., 26. punkts, k? ar? 2007. gada 11. decembra spriedumu liet? C?291/05 *Eind, Kr?jums, I?*10719. lpp., 28. punkts).

47 Šie ierobežojumi un nosac?jumi cita starp? izriet no Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta, atbilstoši kuram dal?bvalstis var noteikt pras?bu citas dal?bvalsts pilso?iem, kas, neveicot saimniecisku darb?bu, šo valstu teritorij? v?las ieg?t uztur?šan?s ties?bas uz ilg?k nek? trim m?nešiem, lai vi?iem pašiem un vi?u ?imenes locek?iem b?tu visaptverošs vesel?bas apdrošin?šanas segums uz??m?j? dal?bvalst? un pietiekami l?dzek?i, lai savas uztur?šan?s laik? vi?i nek??tu par slogu š?s valsts soci?l?i? pal?dz?bas sist?mai (šaj? zi?? skat. 2010. gada 23. febru?ra spriedumu liet? C?480/08 *Teixeira, Kr?jums, I?*1107. lpp., 42. punkts).

48 Pret?ji nost?jai, ko pauž visas vald?bas, kuras ir iesniegušas rakstveida apsv?rumus, Komisija apgalvo, ka, t? k? kompens?još? piemaksa ir ?pašs, no iemaks?m neatkar?gs naudas pabalsts, kas ietilpst Regulas Nr. 883/2004 piem?rošanas jom?, t? nevar tikt uzskat?ta par “soci?l?i? pal?dz?bas” pabalstu Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratn?. Turkl?t no š?s direkt?vas paskaidrojumu raksta (Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direkt?vai par Savien?bas pilso?u un vi?u ?imenes locek?u ties?b?m br?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, COM(2001) 257, gal?g? redakcija) izrietot, ka šaj? ties?bu norm? paredz?tie “soci?l?i? pal?dz?bas” pabalsti ir tie, uz kuriem Regula Nr. 883/2004 pašlaik neattiecas. Šo interpret?ciju apstiprinot fakts, ka saska?? ar min?to paskaidrojuma rakstu soci?l?i? pal?dz?ba Direkt?vas 2004/38 izpratn? ietver medic?nisko un bezmaksas pal?dz?bu, kura ir tieši t?, kas atbilstoši Regulas Nr. 883/2004 3. panta 5. punktam ir izsl?gta no š?s regulas piem?rošanas jomas.

49 Šaj? zi?? no paša s?kuma ir j?uzsver, ka no Savien?bas ties?bu vienveid?gas piem?rošanas pras?bas un no vienl?dz?bas principa izriet, ka Savien?bas ties?bu norma, kur?

nav skaidras atsauces uz dal?bvalstu ties?b?m, lai noteiktu t?s noz?mi un piem?rojam?bu, parasti ir j?interpret? autonomi un vienoti vis? Savien?b?, kas tiek pan?kts, ?emot v?r? š?s normas kontekstu un izvirz?to m?r?i (it ?paši skat. 2012. gada 14. febru?ra spriedumu liet? C?204/09 *Flachglas Torgau*, 37. punkts, un 2013. gada 11. apr??a spriedumu liet? C?260/11 *Edwards un Pallikaropoulos*, 29. punkts).

50 K? tas jau izriet no š? sprieduma 33.–36. punkta, t?ds pabalsts k? kompens?još? piemaksa ietilpst Regulas Nr. 883/2004 piem?rošanas jom?. Tom?r š?ds apst?klis k? t?ds nevar b?t noteicošais Direkt?vas 2004/38 noteikumu interpret?cij?. K? ir apgalvojušas visas vald?bas, kas ir iesniegušas rakstveida apsv?rumus, Regul? Nr. 883/2004 izvirz?tie m?r?i faktiski atš?iras no šaj? direkt?v? noteiktajiem m?r?iem.

51 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka ar Regulas Nr. 883/2004 noteikumiem ir m??in?ts sasnietg LESD 48. pant? paredz?to m?r?i, nov?ršot iesp?jam?s negat?v?s sekas, kas darba ??m?ju p?rvietošan?s br?v?bas izmantošanas rezult?t? var?tu rasties darba ??m?jiem un vi?u ?imenes locek?iem, sa?emot soci?l? nodrošin?juma pabalstus (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Chuck*, 32. punkts).

52 Šaj? regul? paredz?t? m?r?a sasniegšanai, iev?rojot taj? noteiktos ierobežojumus, ir ietverts princips, ka uz??m?j? dal?bvalst? ir eksport?jami šaj? liet? apl?kotie naudas pabalsti, kas ietilpst t?s piem?rošanas jom?, atbilstoši š?s regulas 7. panta noteikumiem atsakoties no noteikumiem par dz?vesvietu (šaj? zi?? skat. 1997. gada 4. novembra spriedumu liet? C?20/96 *Snares, Recueil*, I?6057. lpp., 39. un 40. punkts).

53 Savuk?rt, lai ar? Direkt?vas 2004/38 m?r?is ir veicin?t visu Savien?bas pilso?u prim?r?s un individu?l?i?s ties?bas br?v?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, kuras Savien?bas pilso?iem ir tieši pieš?irtas L?gum?, un t?s pastiprin?t (skat. 2008. gada 25. j?lija spriedumu liet? C?127/08 *Metock* u.c., Kr?jums, I?6241. lpp., 82. un 59. punkts; 2010. gada 7. oktobra spriedumu liet? C?162/09 *Lassal*, Kr?jums, I?9217. lpp., 30. punkts, un 2011. gada 5. maija spriedumu liet? C?434/09 *McCarthy*, Kr?jums, I?3375. lpp., 28. punkts), t?s m?r?is ir ar?, k? izriet no š?s direkt?v?as 1. panta a) punkta, preciz?t šo ties?bu izmantošanas nosac?jumus (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *McCarthy*, 33. punkts, k? ar? 2011. gada 21. decembra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?424/10 un C?425/10 *Ziolkowski* un *Szeja*, Kr?jums, I?14035. lpp., 36. un 40. punkts), kuri attiec?b? uz uztur?šanos ilg?k nek? tr?s m?nešus ietver š?s direkt?vas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkt? min?to nosac?jumu, saska?? ar kuru Savien?bas pilso?iem, kuriem nav vai kuriem vairs nav darba ??m?ja statusa, ir j?b?t pietiekamiem l?dzek?iem.

54 It ?paši no Direkt?vas 2004/38 preambulas desmit? apsv?ruma izriet, ka š? nosac?juma m?r?is ir ar? nov?rst, ka š?das personas k??st par p?rm?r?gu slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai (iepriekš min?tais spriedums apvienotaj?s liet?s *Ziolkowski* un *Szeja*, 40. punkts).

55 Š?ds nosac?jums ir pamatots ar ideju, ka Savien?bas pilso?iem uztur?šan?s ties?bu izmantošan? ir j?iev?ro dal?bvalstu likum?g?s intereses, šaj? gad?jum? – dal?bvalstu finanšu aizsardz?ba (p?c analo?ijas skat. 2002. gada 17. septembra spriedumu liet? C?413/99 *Baumbast* un *R*, *Recueil*, I?7091. lpp., 90. punkts; iepriekš min?to spriedumu liet? *Zhu* un *Chen*, 32. punkts, k? ar? 2006. gada 23. marta spriedumu liet? C?408/03 *Komisija/Be??ija*, Kr?jums, I?2647. lpp., 37. un 41. punkts).

56 Šaj? paš? kontekst? Direkt?vas 2004/38 24. panta 2. punkt? ir pie?auta atk?pe no vienl?dz?gas attieksmes principa, kas attiecas uz citiem Savien?bas pilso?iem, nevis darba ??m?jiem, pašnodarbin?t?m person?m, person?m, kuras saglab? šo statusu, un vi?u ?imenes locek?iem, kuri uzturas uz??m?jas dal?bvalsts teritorij?, at?aujot uz??m?jai dal?bvalstij nepieš?irt

ties?bas uz soci?I?s pal?dz?bas pabalstiem, it ?paši pirmajos trijos uztur?šan?s m?nešos (skat. 2009. gada 4. j?nija spriedumu apvienotaj?s liet?s C?22/08 un C?23/08 Vatsouras un Koupantze , Kr?jums, I?4585. lpp., 34. un 35. punkts).

57 No t? izriet, ka, kaut gan Regulas Nr. 883/2004 m?r?is ir garant?t, ka Savien?bas pilso?iem, kuri izmanto darba ??m?ju ties?bas br?vi p?rvietoties, tiek saglab?tas ties?bas uz noteiktiem soci?I? nodrošin?juma pabalstiem, ko tiem ir pieš??rusi to izcelsmes dal?bvalsts, Direkt?v? 2004/38 savuk?rt uz??m?jai dal?bvalstij ir ?auts noteikt Savien?bas pilso?iem, ja tiem nav vai vairs nav darba ??m?ja statusa, le?it?mus soci?I? nodrošin?juma pabalstu pieš?iršanas ierobežojumus, lai vi?i nek??tu par p?rm?r?gu slogu š?s dal?bvalsts soci?I?s pal?dz?bas sist?mai.

58 Š?dos apst?k?os Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkt? ietvertais j?dziens “soci?I?s pal?dz?bas sist?ma”, pret?ji Komisijas apgalvotajam, nevar tikt vien?ršots I?dz soci?I?s pal?dz?bas pabalstiem, kas, ?emot v?r? Regulas Nr. 883/2004 3. panta 5. punkta a) apakšpunktu, nav ietverti š?s regulas piem?rošanas jom?.

59 K? ar? ir uzsv?rušas vair?kas vald?bas, kuras ir iesniegušas apsv?rumus, pret?ja interpret?cija izrais?tu, ka dal?bvalstu starp? b?tu nepamatotas atš?ir?bas atkar?b? no šo valstu soci?I? nodrošin?juma sist?mu organiz?šanas noteikumiem, jo pabalsta, k?ds tiek apl?kots pamatlief?, “?pašais” raksturs un attiec?gi t? ietveršana Regulas Nr. 883/2004 piem?rošanas jom? ir atkar?ga tieši no t?, vai š? pabalsta pieš?iršana valsts ties?b?s ir balst?ta uz objekt?viem krit?rijiem vai vien?gi uz attiec?g?s personas vajadz?bu situ?ciju.

60 No t? izriet, ka j?dziens “soci?I?s pal?dz?bas sist?ma” Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratn? ir j?nosaka nevis atkar?b? no form?liem krit?rijiem, bet gan no šaj? ties?bu norm? izvirz?t? m?r?a, kas ir atg?din?ts š? sprieduma 53.–57. punkt? (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu apvienotaj?s liet?s Vatsouras un Koupantze, 41. un 42. punkts, k? ar? 2012. gada 24. apr??a spriedumu liet? C?571/10 *Kamberaj*, 90.–92. punkts).

61 L?dz ar to min?tais j?dziens ir j?interpret? k? t?ds, kurš attiecas uz jebk?du soci?lo atbalstu, ko pieš??rušas valsts iest?des vai nu valsts, vai re?ion?I?, vai viet?j? l?men? un ko ir l?gusi persona, kurai nav pietiekamu l?dzek?u, lai apmierin?tu savas un savu ?imenes locek?u pamatvajadz?bas, un kura š? iemesla d?? risk? savas uztur?šan?s laik? k??t par slogu uz??m?jas dal?bvalsts publiskaj?m finans?m, kas visp?r?j? l?men? var ietekm?t š?s dal?bvalsts sp?ju pieš?irt atbalstu (šaj? zi?? skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *Bidar*, 56. punkts; liet? *Eind*, 29. punkts, un liet? *Förster*, 48. punkts, k? ar? p?c analo?ijas 2010. gada 4. marta spriedumu liet? C?578/08 *Chakroun*, Kr?jums, I?1839. lpp., 46. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Kamberaj*, 91. punkts).

62 Attiec?b? uz pamatlief? apl?koto kompens?jošo piemaksu no š? sprieduma 33.–36. punkta izriet, ka š?ds pabalsts var tikt uzskat?ts par ietilpst? attiec?g?s dal?bvalsts “soci?I?s pal?dz?bas sist?m?”. K? Tiesa ir nospriedusi iepriekš min?t? sprieduma liet? *Skalka* 29. un 30. punkt?, faktiski šis pabalsts, ar ko ir paredz?ts t? sa??m?jam nodrošin?t iztikas minimumu nepietiekamas pensijas gad?jum?, piln?b? tiek finans?ts no publisk? sektora l?dzek?iem, apdrošin?taj?m person?m neveicot nek?das iemaksas.

63 No t? izriet, ka fakts, ka ar? ekonomiski neakt?vs citas dal?bvalsts pilsonis, ?emot v?r? vi?a pensijas nelielo apm?ru, var b?t ties?gs sa?emt š?du pabalstu, var?tu b?t paz?me, ka min?tajam pilsonim nav pietiekamu l?dzek?u, lai izvair?tos no k??šanas par p?rm?r?gu slogu š?s dal?bvalsts soci?I?s pal?dz?bas sist?mai Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunktua izpratn? (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Trojani*, 35. un 36. punkts).

64 Tom?r valsts kompetent?s iest?des nevar izdar?t š?du secin?jumu, iepriekš visp?r?ji neizv?rt?jot slogu, kuru š? pabalsta pieš?iršana konkr?ti rad?tu visai valsts soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai, atkar?b? no individu?lajiem apst?k?iem, kuri raksturo attiec?g?s personas situ?ciju.

65 Faktiski, pirmk?rt, ir j?uzsver, ka neviens no Direkt?vas 2004/38 noteikumiem neliedz iesp?ju uz??m?j? dal?bvalst? pieš?irt soci?l? nodrošin?juma pabalstus citu dal?bvalstu pilso?iem (p?c analo?ijas skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Grzelczyk*, 39. punkts).

66 Tieši pret?ji, vair?kos š?s direkt?vas noteikumos ir prec?zi noteikts, ka š?di pabalsti min?taijim pilso?iem var tikt pieš?irti. T?d?j?di, k? pamatoti ir uzsv?rusi Komisija, no š?s direkt?vas 24. panta 2. punkta paša teksta izriet, ka, atk?pjoties no min?t? panta 1. punkt? paredz?t? vienl?dz?gas attieksmes principa, tikai pirmo tr?s uztur?šan?s m?nešu laik? uz??m?jai dal?bvalstij nav pien?kuma pieš?irt ties?bas uz soci?l?i?s pal?dz?bas pabalstu Savien?bas pilso?iem, kuriem nav vai kuriem vairs nav darba ??m?ja statusa. Turkl?t min?t?s direkt?vas 14. panta 3. punkt? ir noteikts, ka, ja Savien?bas pilsonis vai vi?a ?imenes loceklis izmanto soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mu, tas nav priekšnoteikums t?l?t?jai izraid?šanai.

67 Otrk?rt, ir j?nor?da, ka Direkt?vas 2004/38 8. panta 4. punkta pirmaj? teikum? ir nep?rprotami paredz?ts, ka dal?bvalstis nedr?kst noteikt konkr?tu summu, ko t?s uzskata par “pietiekamiem l?dzek?iem”, bet t?m ir j??em v?r? konkr?t? indiv?da personisk? situ?cija. Turkl?t, ?emot v?r? min?t? 8. panta 4. punkta otro teikumu, š? summa nedr?kst b?t liel?ka par robežv?rt?bu, l?dz kurai uz??m?jas dal?bvalsts pilso?i ir ties?gi sa?emt soci?lo pal?dz?bu, vai gad?jum?, kad šis krit?rijs nav piem?rojams, – liel?ka nek? minim?l? soci?l? nodrošin?juma pensija, ko maks? uz??m?ja dal?bvalsts.

68 No t? izriet, ka, lai ar? dal?bvalstis var nor?d?t noteiku naudas summu k? atsauces summu, t?s nevar noteikt minim?lo ien?kumu apm?ru, par kuru zem?kas summas gad?jum? b?tu j?prezum?, ka attiec?gajai personai nav pietiekamu l?dzek?u, konkr?ti neizv?rt?jot katras attiec?g?s personas situ?ciju (p?c analo?ijas skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Chakroun*, 48. punkts).

69 Turkl?t, k? izriet no Direkt?vas 2004/38 preambulas 16. apsv?ruma, lai noteiku, vai soci?l?i?s pal?dz?bas sa??m?js nav k?uvīs par p?rm?r?gu slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?i?s pal?dz?bas sist?mai, uz??m?jai dal?bvalstij pirms izraid?šanas pas?kuma noteikšanas ir j?p?rbauta, vai attiec?g? persona nav non?kusi pagaidu gr?t?b?s, k? ar? j??em v?r? uztur?šan?s ilgums un š?s personas personiskie apst?k?i, t?pat k? šai personai pieš?irt? atbalsta summa.

70 Visbeidzot, trešk?rt, ir j?atg?dina, ka ties?bas br?v?vi p?rvietoties k? Savien?bas ties?bu pamatprincips ir visp?r?js noteikums, t?p?c Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?tie nosac?jumi ir j?interpret? šauri (p?c analo?ijas skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *Kamberaj*, 86. punkts, un liet? *Chakroun*, 43. punkts), k? ar? iev?rojot Savien?bas ties?b?s noteikt?s robežas un sam?r?guma principu (skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *Baumbast* un *R*, 91. punkts; liet? *Zhu* un *Chen*, 32. punkts, k? ar? liet? Komisija/Be??ija, 39. punkts).

71 Turkl?t dal?bvalst?m atz?to r?c?bas br?v?bu t?s nedr?kst izmantot t?, ka tas var?tu apdraud?t Direkt?vas 2004/38 m?r?i, t.i., it ?paši veicin?t un pastiprin?t, ka Savien?bas pilso?i izmanto pamatties?bas br?v?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, un šo ties?bu lietder?go iedarb?bu (p?c analo?ijas skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Chakroun*, 43. un 47. punkts).

72 Ties?bas uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus padarot atkar?gas no apst?k?a, ka attiec?g? persona nek??st par “p?rm?r?gu” slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?i?s pal?dz?bas “sist?mai”,

Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts, to interpret?jot kopsakar? ar š?s direkt?vas preambulas 10. apsv?rumu, l?dz ar to noz?m?, ka valsts kompetentaj?m iest?d?m, ?emot v?r? visus faktorus un iev?rojot sam?r?guma principu, ir r?c?bas br?v?ba, lai nov?rt?tu, vai soci?l? nodrošin?juma pabalsta pieš?iršana var b?t slogs visai š?s dal?bvalsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mai. Direkt?v? 2004/38 t?d?j?di ir atz?ta noteikta uz??m?jas dal?bvalsts pilso?u finansi?la solidarit?te ar citu dal?bvalstu pilso?iem, it ?paši, ja gr?t?b?m, ar kur?m saskaras uztur?šan?s ties?bu ieguv?js, ir pagaidu raksturs (p?c analo?ijas skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? Grzelczyk, 44. punkts; liet? Bidar, 56. punkts, k? ar? liet? Förster, 48. punkts).

73 Patieš?m, k? izriet no ?ener?ladvok?ta secin?jumu 74. punkta, Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta redakcij? v?cu valod?, pret?ji liel?kajai da?ai š?s ties?bu normas redakciju cit?s valod?s, atsauce uz š?du “sist?mu” nepar?d?s.

74 Tom?r saska?? ar past?v?go judikat?ru vien? no Savien?bas ties?bu normas valodu redakcij?m lietotais formul?jums nevar b?t vien?gais pamats š?s ties?bu normas interpret?cijai vai ar? šaj? zi?? tam nevar tikt pieš?irta priorit?ra noz?me sal?dzin?jum? ar p?r?jo valodu redakcij?m. Š?da pieja b?tu pretrun? pras?bai vienveid?gi piem?rot Savien?bas ties?bas. Gad?jum?, ja normas teksts daž?du valodu redakcij?s atš?iras, attiec?g? norma ir j?interpret? saist?b? ar attiec?g? tiesisk? regul?juma visp?r?jo strukt?ru un m?r?i, kur? š? norma ietilpst (skat. 1990. gada 27. marta spriedumu liet? C?372/88 *Cricket St Thomas, Recueil*, I?1345. lpp., 18. un 19. punkts, k? ar? 1998. gada 12. novembra spriedumu liet? C?149/97 *Institute of the Motor Industry, Recueil*, I?7053. lpp., 16. punkts).

75 Tom?r no š? sprieduma 64.–72. punkta izriet, ka tikai ar to vien, ka dal?bvalsts pilsonis sa?em soci?l?s pal?dz?bas pabalstu, nevar b?t pietiekami, lai pier?d?tu, ka vi?š rada p?rm?r?gu slogu uz??m?jas dal?bvalsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mai.

76 Attiec?b? uz pamatljet? apl?koto tiesisko regul?jumu no pašiem paskaidrojumiem, kurus Austrijas vald?ba sniedza tiesas s?d?, izriet, ka, lai gan kompens?još?s piemaksas summa ir atkar?ga no attiec?g?s personas finansi?l?s situ?cijas, ?emot v?r? atsauces summu, kas noteikta š?s piemaksas pieš?iršanai, ar to vien, ka citas dal?bvalsts ekonomiski neakt?vs pilsonis pieprasa š? pabalsta pieš?iršanu, ir pietiekami, lai liegtu vi?am t? sa?emšanu, ne?emot v?r? uztur?šan?s ilgumu, k? ar? min?t? pabalsta summu un laikposmu, kur? šis pabalsts tiek maks?ts, un t? tad neatkar?gi no sloga, ko šis pabalsts rada visai š?s valsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mai.

77 Ir j?konstat?, ka š?da uz??m?jas dal?bvalsts veikta citu dal?bvalstu ekonomiski neakt?vu pilso?u autom?tiska izsl?gšana no konkr?t? soci?l? nodrošin?juma pabalsta sa??m?ju loka pat attiec?b? uz laikposmu p?c Direkt?vas 2004/38 24. panta 2. punkt? min?tajiem pirmajiem tr?s uztur?šan?s m?nešiem, ja attiec?g?s personas l?dzek?i ir maz?ki par š? pabalsta pieš?iršanai nepieciešamo atsauces summu, uz??m?jas dal?bvalsts kompetentaj?m iest?d?m atbilstoši š?s direkt?vas pras?b?m, kas it ?paši izriet no t?s 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 8. panta 4. punkta, k? ar? no sam?r?guma principa, ne?auj visp?r?ji nov?rt?t slogu, kuru konkr?ti š? pabalsta pieš?iršana rada visai soci?l?s pal?dz?bas sist?mai atkar?b? no individu?laijem apst?k?iem, kas raksturo attiec?g?s personas situ?ciju.

78 It ?paši t?d? liet?, k?da ir pamatljeta, ir svar?gi, lai, p?rbaudot t?da ekonomiski neakt?va Savien?bas pilso?a pieteikumu, kurš atrodas t?d? situ?cij?, k?da ir P. Brey situ?cija, uz??m?jas dal?bvalsts kompetent?s iest?des var?tu ?emt v?r? vi?a sa?emto ien?kumu apm?ru un past?v?gumu, to, ka tie ir faktori, k? rezult?t? min?t?s iest?des ir vi?am izsniegušas piere?istr?šanos apliecinošu dokumentu, k? ar? laikposmu, kur? piepras?tais pabalsts var tikt vi?am maks?ts. Turk?t, k? tiesas s?d? ir uzsv?rusi Komisija, lai prec?z?k nov?rt?tu, k?da apjoma slogu valsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mai var?tu rad?t š?ds maks?jums, var b?t lietder?gi noteikt to š? pabalsta sa??m?ju procentu?lo daudzumu, kuri ir Savien?bas pilso?i, kas cit? dal?bvalst?

sa?em vecuma pensiju.

79 Šaj? gad?jum? vien?gi iesniedz?jtiesas kompetenc? ir nov?rt?t faktus un noteikt, it ?paši ?emot v?r? šos elementus, vai t?da pabalsta, k?ds ir kompens?još? piemaksa, pieš?iršana personai, kura ir t?d? situ?cij?, k?da ir *P. Brey* situ?cija, var b?t p?rm?r?gs slogs valsts soci?l?s pal?dz?bas sist?mai.

80 ?emot v?r? visu iepriekš min?to, uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka Savien?bas ties?bas, kas it ?paši izriet no Direkt?vas 2004/38 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 8. panta 4. punkta un 24. panta 1. un 2. punkta, ir j?interpret? t?d?j?di, ka t?m ir pretrun? t?ds dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, k?ds tiek apl?kots pamatliet?, kur? pat attiec?b? uz laikposmu p?c pirmajiem tr?s uztur?šan?s m?nešiem ir paredz?ts noteikums par atteikumu jebk?dos apst?k?os un autom?tiski ekonomiski neakt?vam citas dal?bvalsts pilsonim pieš?irt t?du pabalstu, k?ds ir ASVG 292. panta 1. punkt? paredz?t? kompens?još? piemaksa, jo vi?š, kaut gan vi?am ir ticis izdots pieire?istr?šanos apliecinošs dokuments, neatbilst nosac?jumiem, lai ieg?tu ties?bas pirm?s dal?bvalsts teritorij? likum?gi uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus, jo nosac?jums š?du ties?bu esam?bai ir t?ds, ka šim pilsonim ir pietiekami l?dzek?i, lai min?tais pabalsts neb?tu j?pieprasa.

Par ties?šan?s izdevumiem

81 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (treš? pal?ta) nospriež:

Savien?bas ties?bas, kas it ?paši izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. apr??a Direkt?vas 2004/38/EK par Savien?bas pilso?u un vi?u ?imenes locek?u ties?b?m br?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atce? Direkt?vas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 8. panta 4. punkta un 24. panta 1. un 2. punkta, ir j?interpret? t?d?j?di, ka t?m ir pretrun? t?ds dal?bvalsts tiesiskais regul?jums, k?ds tiek apl?kots pamatliet?, kur? pat attiec?b? uz laikposmu p?c pirmajiem tr?s uztur?šan?s m?nešiem ir paredz?ts noteikums par atteikumu jebk?dos apst?k?os un autom?tiski ekonomiski neakt?vam citas dal?bvalsts pilsonim pieš?irt t?du pabalstu, k?ds ir Feder?l? likuma par visp?r?jo soci?lo apdrošin?šanu (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz*), kur? groz?jumi no 2011. gada 1. janv?ra ir izdar?ti ar 2011. gada Finanšu likumu (*Budgetbegleitgesetz*), 292. panta 1. punkt? paredz?t? kompens?još? piemaksa, t?p?c ka vi?š, kaut gan vi?am ir ticis izdots pieire?istr?šanos apliecinošs dokuments, neatbilst nosac?jumiem, lai ieg?tu ties?bas pirm?s dal?bvalsts teritorij? likum?gi uztur?ties ilg?k nek? tr?s m?nešus, jo nosac?jums š?du ties?bu esam?bai ir t?ds, ka šim pilsonim ir pietiekami l?dzek?i, lai min?tais pabalsts neb?tu j?pieprasa.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – v?cu.